

KOMISIA KULTÚRY A NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN
pri Zastupiteľstve Prešovského samosprávneho kraja

Z Á P I S N I C A

z 22. zasadnutia Komisie kultúry a národnostných menšín zriadenej pri Zastupiteľstve PSK, ktoré sa uskutočnilo dňa 20.01.2026 o 11:00 hod. v zasadačke odboru financií Úradu Prešovského samosprávneho kraja, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov

Prítomní: 13

Ospravedlnení: 2

Neospravedlnení: 0

Program zasadnutia:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu, kontrola plnenia uznesení a určenie overovateľa uznesenia a zápisnice
3. Návrh plánu zasadnutí Komisie kultúry a národnostných menšín pri Zastupiteľstve PSK na rok 2026
4. Vstup kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK do projektov v rámci výzvy Interreg Next HU – SK – RO – UA (Ľubovnianske múzeum v Starej Ľubovni; Vihorlatská hviezdáreň v Humennom; Krajská galéria v Prešove)
5. Vstup Vihorlatského múzea v Humennom a Krajského múzea v Prešove do projektov v rámci výzvy programu Interreg VI-A NEXT Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2021 – 2027
6. Vstup Vihorlatského múzea v Humennom do projektu v rámci výzvy programu Interreg PL - SK 2021 – 2027
7. Rôzne
8. Záver

K bodu 1

Predsedníčka Komisie kultúry a národnostných menšín pri Zastupiteľstve PSK (ďalej len „komisia“) PaedDr. Viera Leščáková otvorila 22. zasadnutie. V úvode privítala prítomných členov komisie a prizvaných hostí.

K bodu 2

Predsedníčka komisie PaedDr. Viera Leščáková pokračovala schválením programu, kontrolou uznesenia z predchádzajúceho zasadnutia.

Uznesenie: prijaté v navrhovanom znení (viď Bod A.1.) Uznesenie č. 21/2026 zo dňa 20.01.2026.

Hlasovanie: za: 12; proti: 0; zdržal sa: 0; nehlasoval: 1

Za overovateľa uznesenia a zápisnice bol zvolený: Ing. Milan Baran.

Uznesenie: prijaté v navrhovanom znení (viď Bod A.2.) Uznesenie č. 21/2026 zo dňa 20.01.2026.

Hlasovanie: za: 11; proti: 0; zdržal sa: 1; nehlasoval: 1

K bodu 3

Predseda komisie PaedDr. Viera Leščáková oboznámila prítomných s navrhovaným plánom zasadnutí Komisie kultúry a národnostných menšín na rok 2026. Členovia komisie schvaľujú predložený materiál.

Uznesenie: prijaté v navrhovanom znení (viď. Bod A.3.) Uznesenie č. 21/2026 zo dňa 20.1.2026.

Hlasovanie: za: 12; proti: 0; zdržal sa: 0; nehlasoval: 1

K bodu 4

Mgr. Peter Berdis, za Odbor EŠIF, oboznámil prítomných s materiálom týkajúcim sa schválenia vstupu kultúrnych organizácií PSK v rámci výzvy Interreg NEXT VI-A HU – SK – RO – UA. (Ľubovnianske múzeum v Starej Ľubovni; Vihorlatská hvezdáreň v Humennom; Krajská galéria v Prešove). Spoločný sekretariát programu Interreg VI-A NEXT HU – SK – RO – UA vyhlásil dňa 5. 9. 2025 2. výzvu na predkladanie návrhov projektov. Oprávnenými žiadateľmi v rámci výzvy sú orgány verejnej moci, verejnoprávne subjekty a neziskové organizácie pôsobiace vo verejnom záujme bez priemyselného alebo obchodného charakteru.

Výzva je zameraná na tieto priority a ciele programu: Priorita 1 – Odolný a zelený pohraničný región; Priorita 2 – Zdravý a atraktívny pohraničný región; Priorita 3 – Spolupracujúci pohraničný región. Celkový dostupný príspevok EÚ v rámci výzvy je **28 500 000,00 EUR**.

Maximálna miera príspevku EÚ je 90 %, pričom pri slovenských žiadateľoch je financovanie doplnené 5 % zo štátneho rozpočtu SR a 5 % z vlastných zdrojov prijímateľa.

Následne boli prezentované jednotlivé projektové návrhy kultúrnych organizácií:

4.1

Projektový návrh: Ľubovnianske múzeum – hrad v Starej Ľubovni (vedúci partner)
Projekt s názvom „**Dobývanie minulosti nedobytnými cestami**“ je pripravovaný v rámci programu Interreg VI-A NEXT HU – SK – RO – UA. Predpokladané celkové náklady projektu vrátane DPH sú 620 000,00 EUR, z toho 31 000,00 EUR predstavuje spolufinancovanie z vlastných zdrojov žiadateľa. Realizácia projektu je plánovaná po schválení žiadosti.

Cieľom projektu je obnova, modernizácia a inovatívne sprístupnenie kultúrneho dedičstva hradu Ľubovňa a Múzea ľudovej architektúry v prírode prostredníctvom investícií do infraštruktúry, moderných foriem prezentácie kultúrneho obsahu a rozvoja cezhraničnej

spolupráce. Projekt podporuje kultúrny turizmus, zvýšenie návštevnosti a sociálnu súdržnosť v pohraničnom území Slovenska a Ukrajiny.

Medzi hlavné plánované aktivity patrí rekonštrukcia vybraných objektov kultúrneho dedičstva, realizácia interaktívnej a multimedialnej výstavy, podpora živého kultúrneho dedičstva (sokoliarstvo), organizácia cezhraničných kultúrnych a edukačných podujatí a odborné reštaurovanie omietok a nástenných malieb v interiéri hradnej kaplnky.

Projekt je v súlade s výzvou zaradený pod Prioritu 2: Zdravý a atraktívny pohraničný región, Cieľ 2.2: Kultúra a turizmus (SO 4.6).

V diskusií PhDr. Dalibor Mikulík, riaditeľ Ľubovnianskeho múzea – hrad v Starej Ľubovni zdôraznil význam projektu a hlavný zámer - podporiť cezhraničnú spoluprácu, rozvoj kultúrneho turizmu, zvýšenie návštevnosti a posilnenie sociálnej súdržnosti.

4.2

Projektový návrh: Vihorlatská hviezdáreň v Humennom (vedúci partner)

Projekt „Karpatský hviezdny oblúk“ (Carpathian Star Arc) je pripravovaný v rámci programu Interreg VI-A NEXT HU – SK – RO – UA. Predpokladané celkové náklady projektu sú 1 088 000,00 EUR, z toho 54 400,00 EUR predstavuje spolufinancovanie z vlastných zdrojov. Realizácia je plánovaná po schválení žiadosti.

Cieľom projektu je monitoring svetelného znečistenia v karpatskom regióne na slovensko-ukrajinskom území, vytvorenie centra zberu dát u ukrajinského partnera a rozvoj cezhraničnej spolupráce v oblasti astroturistiky. Medzi hlavné aktivity patrí nákup prístrojového vybavenia, zriadenie monitorovacích staníc a organizácia odborných podujatí.

Projekt je zaradený pod Prioritu 2: Zdravý a atraktívny pohraničný región, Cieľ 2.2: Kultúra a turizmus (SO 4.6).

4.3.

Projektový návrh: Krajská galéria v Prešove (vedúci partner)

Projekt „Európske kultúrne koridory / SK-UA“ (European Culture Corridors / SK-UA) je pripravovaný v rámci programu Interreg VI-A NEXT HU – SK – RO – UA. Predpokladané celkové náklady projektu vrátane DPH sú 750 000,00 EUR, z toho 37 500,00 EUR predstavuje spolufinancovanie z vlastných zdrojov žiadateľa. Realizácia projektu je plánovaná po schválení žiadosti.

Cieľom projektu je vytvorenie udržateľnej cezhraničnej kultúrnej platformy Slovenska a Ukrajiny zameranej na súčasné umenie, digitalizáciu kultúrneho obsahu, vzdelávanie a komunitnú spoluprácu, vrátane podpory vojnou zasiahnutých komunít. Hlavné aktivity zahŕňajú úpravu a rozvoj kultúrnej infraštruktúry Krajskej galérie v Prešove, technické dovybavenie priestorov, realizáciu cezhraničných umeleckých programov a prezentačné a edukačné aktivity. Projekt je zaradený pod Prioritu 2: Zdravý a atraktívny pohraničný región, Cieľ 2.2: Kultúra a turizmus (SO 4.6).

V diskusií Mgr. art. Martin Kudla, ArtD., riaditeľ Krajskej galérie uviedol, že projekt prepája kultúrne dedičstvo, technológie a umelecký interdisciplinárny výskum s cieľom podporiť umeleckú tvorbu, digitalizáciu a medzinárodnú výmenu.

Členovia komisie odporučili Zastupiteľstvu PSK schváliť Vstup kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK do projektov v rámci výzvy Interreg Next HU – SK – RO – UA (Ľubovnianske múzeum - hrad v Starej Ľubovni; Vihorlatská hvezdáreň v Humennom; Krajská galéria v Prešove).

Uznesenie: prijaté v navrhovanom znení (viď bod B.1. – B.3.) Uznesenie č. 21/2026 zo dňa 20.01.2026.

Hlasovanie: bod 4.1 za: 12; proti: 0; zdržal sa: 0; nehlasoval: 1

bod 4.2 za: 12; proti: 0; zdržal sa: 0; nehlasoval: 1

bod 4.3 za: 12; proti: 0; zdržal sa: 0; nehlasoval: 1

K bodu 5

Ing. Peter Makara, poverený vedúci odboru kultúry oboznámil prítomných s materiálom Vstup Vihorlatského múzea v Humennom a Krajského múzea v Prešove do projektov v rámci výzvy programu Interreg VI-A NEXT Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2021 – 2027. Informoval o vyhlásení 2. výzvy v roku 2025, prioritách programu a podmienkach financovania, pričom spolufinancovanie pre slovenských žiadateľov je 90 % z programu, 5 % zo štátneho rozpočtu a 5 % z vlastných zdrojov.

Vihorlatské múzeum v Humennom a Krajské múzeum v Prešove sa plánujú zapojiť ako slovenskí partneri v troch projektoch. Projekt Carpathian Digital Heritage Gateway je bez finančnej účasti.

Následne boli prezentované projektové návrhy kultúrnych organizácií:

5.1

Projektový návrh Vihorlatského múzea v Humennom

Komisia bola oboznámená s projektovým návrhom **Discover Castle: a Cultural Journey through Drugeth-Andrássy Heritage**, plánovaným v rámci programu Interreg VI-A NEXT, Priorita 2, cieľ 2.2 Kultúra a turizmus, s realizáciou v období 09/2026 – 08/2028.

Hlavným partnerom projektu je Hrad Monaky-Andrássy-Széchenyi, projektovými partnermi sú Tivadar Lehoczky Zakarpatské regionálne múzeum miestnej histórie v Užhorode a Vihorlatské múzeum v Humennom. Predpokladané náklady projektu za múzeum predstavujú 500 000 €, z toho 25 000 € je spolufinancovanie PSK.

Riaditeľka Vihorlatského múzea v Humennom Mgr. Zuzana Koščová bližšie predstavila projektový návrh, ktorého cieľom je modernizácia a zatraktívnenie interiérovej expozície kaštieľa bez zásahu do pamiatkovo chránených častí. Súčasťou projektu je rozšírenie expozície o numizmatický kabinet, zavedenie moderných interpretačných prvkov, vrátane hologramov,

hovoriacich obrazov, rozšírenej reality a 3D modelov, ako aj vybudovanie Wi-Fi siete, ozvučenia a bezpečnostného kamerového systému. Cieľom je zvýšenie ochrany zbierkových predmetov a zlepšenie návštevníckeho zážitku.

5.2

Projektový návrh Krajského múzea v Prešove: Tradition and Innovation in the Preservation and Valorization of Shared Heritage

Komisia bola oboznámená s projektovým návrhom Tradition and Innovation in the Preservation and Valorization of Shared Heritage v rámci programu Interreg VI-A NEXT, Priorita 2, cieľ 2.2 Kultúra a turizmus, s realizáciou v období 06/2026 – 06/2028.

Hlavným partnerom je National Museum of Bucovina, projektovými partnermi Regional Art Museum in Chernivtsi a Krajské múzeum v Prešove. Predpokladané náklady projektu za Krajské múzeum sú 445 000 €, z toho spolufinancovanie PSK 22 250 €.

Cieľom projektu je rozvoj cezhraničnej spolupráce, tvorba nových produktov cestovného ruchu a zlepšenie starostlivosti o zbierkové predmety. Pre Krajské múzeum je projekt významný pri príprave nových expozícií po rekonštrukcii Rákociho paláca. Plánované aktivity zahŕňajú novú expozíciu „Zrodenie mesta Prešov“, zriadenie konzervátorskej a reštaurátorskej dielne a zefektívnenie uloženia zbierkových predmetov v depozitári.

5.3

Projektový návrh – Krajské múzeum v Prešove: Carpathian Digital Heritage Gateway

Komisia bola oboznámená s projektom Carpathian Digital Heritage Gateway v rámci programu Interreg VI-A NEXT, Priorita 2, cieľ 2.2 Kultúra a turizmus, s realizáciou 06/2026 – 12/2027.

Hlavným partnerom je Regional Youth Palace Museum (Užhorod, UA), partnermi sú múzeá z Rumunska, Ukrajiny a Karpatské centrum spolupráce (SK). Krajské múzeum v Prešove nie je finančne zapojené, príspevok vo výške 15 000 € prefinancuje Karpatské centrum spolupráce, ktoré obstará zariadenia a protokolom odovzdá Krajskému múzeu v Prešove.

Cieľom projektu je posilnenie cezhraničnej spolupráce, školenia a workshopy v oblasti 3D digitalizácie, digitálna kurátorská práca a vytvorenie online platformy „3D Heritage Hub“ s digitalizovanými zbierkami a pilotnými virtuálnymi výstavami, prístupnými aj pre školy a zraniteľné skupiny.

Členovia komisie odporučili Zastupiteľstvu PSK schváliť vstup Vihorlatského múzea v Humennom a Krajského múzea v Prešove do projektov v rámci výzvy programu Interreg VI-A NEXT Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2021 - 2027).

Uznesenie: prijaté v navrhovanom znení (viď bod B.4. – B.6.) Uznesenie č. 21/2026 zo dňa 20.01.2026.

Hlasovanie: bod 5.1 za: 13; proti: 0; zdržal sa: 0; nehlasoval: 0

bod 5.2 za: 13; proti: 0; zdržal sa: 0; nehlasoval: 0

bod 5.3 za: 13; proti: 0; zdržal sa: 0; nehlasoval: 0

K bodu 6

Ing. Peter Makara, poverený vedúci odboru kultúry oboznámil prítomných s predkladaným materiálom, týkajúcim sa vstupu Vihorlatského múzea v Humennom do projektu v rámci výzvy programu Interreg PL – SK 2021 – 2027. Na základe rokovania Monitorovacieho výboru Interreg Poľsko – Slovensko 2021 – 2027 bola schválená žiadosť s názvom projektu **Drevené srdce Karpát – dedičstvo a budúcnosť** (PLSK.04.01-IP.01-0007/25).

Hlavným partnerom je Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia “Pro Carpathia” (Poľsko). Pôvodný slovenský partner, SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry vo Svidníku, bude nahradený Vihorlatským múzeom v Humennom, ktoré bolo oslovené poľským partnerom s ponukou vstupu do projektu. Projekt sa realizuje 1.1.2026 – 31.3.2027. Predpokladané náklady za slovenského partnera: **205 506 €** (EFRR a ŠR 189 065,52 €, PSK 16 440,48 €). Cieľom projektu je ochrana, propagácia a moderný manažment drevenej architektúry Karpát cez vzdelávanie, digitalizáciu, remeselné dielne a propagáciu.

V diskusii Ing. Alfonz Kobielský, člen komisie, poukázal na problémy v komunikácii v projekte medzi poľským partnerom a slovenským partnerom. Ing. Peter Makara uviedol, že komunikácia s poľským partnerom je náročná a konečné rozhodnutie je na poľskej strane. Mgr. Zuzana Koščová, riaditeľka Vihorlatského múzea v Humennom, informovala, že vyjadrenie riadiaceho výboru sa očakáva v najbližších dňoch.

Komisia sa zhodla v odporúčaní, aby bol predmetný materiál predložený na prerokovanie Zastupiteľstvu PSK.

Členovia komisie odporučili Zastupiteľstvu PSK schváliť vstup Vihorlatského múzea v Humennom do projektu v rámci výzvy programu Interreg PL – SK 2021 – 2027.

Uznesenie: prijaté v navrhovanom znení (viď bod B.7.) Uznesenie č. 21/2026 zo dňa 20.01.2026.

Hlasovanie: za: 13; proti: 0; zdržal sa: 0; nehlasoval: 0

K bodu rôzne 7

7.1

PaedDr. Viera Leščáková, predsedníčka komisie informovala o vyhlásenom výberovom konaní na obsadenie funkcie riaditeľa/riaditeľky Podtatranskej knižnice v Poprade a priblížila jeho plánovaný priebeh. Výberové konanie sa uskutoční formou verejného vypočutia dňa 28. 1. 2026 na úrade PSK.

Do diskusie sa zapojil Ing. Milan Baran, člen komisie, s otázkou, či sa plánuje vyhlásenie výberového konania v Podtatranskom osvetovom stredisku v Poprade.

Na otázku reagoval Ing. Peter Makara, poverený vedením odboru kultúry, ktorý uviedol, že vedením osvetu v Poprade je dočasne poverená riaditeľka Ing. Homolová, PhD. Zároveň konštatoval, že chod a činnosť osvetu sú zabezpečené a vypísanie výberového konania je plánované.

7.2

Ing. Alfonz Kobielsky, člen komisie informoval o situácii týkajúcej sa kaštieľa v Hanušovciach nad Topľou, o rokovaníach u hlavného kontrolóra PSK a o prebiehajúcich právnych krokoch v tejto veci. Zároveň požiadal členov komisie o podporu schválenia získania právnej subjektivity kaštieľa v Hanušovciach nad Topľou.

K bodu 8

V závere rokovania bolo navrhnuté a schválené Uznesenie č. 21/2026. Zasadnutie komisie ukončila predsedníčka komisie PaedDr. Viera Leščáková poďakovaním všetkým prítomným za spoluprácu a aktívnu účasť.

V Prešove 20. januára 2026

Za správnosť:

PaedDr. Viera Leščáková, v. r.

Sekretár komisie

Ing. Peter Makara, v. r.

Zapísala:

Mgr. Mária Spišáková, v. r.

Za overovateľa:

Ing. Milan Baran, v. r.